

Red Zmaja

deo prvi

Stefan Corvus

Red Zmaja

Dostupni podaci kod pažljivog istraživača daju više pitanja nego odgovora. Zato postoje najrazličitije teorije o njemu, neke fantastične, neke besmislene, neke jako stare (o tome kasnije). Zanimljivo je ipak, pre svega, primetiti da red te veličine i političke važnosti skoro da uopšte nije zastupljen u literaturi. Poput Illuminata, Red Zmaja se uglavnom spominje „u prolazu“, kao napomena ili u nekoliko rečenica i još niko nije napisao ozbiljnu knjigu o tim temama, kao što ih ima na desetine o Templarima i Masonima ili o Sionskom Prioratu, (čije špostojanje mnogi čak i osporavaju) ... zašto je tako?

I

Heraldika

Simboli Reda Zmaja su vrlo bitni za povezivanje određenih elemenata, te ću krenuti od njih.

Oficijelni Grb Reda Zmaja zvanično prikazuje „biblijsku zver“ (zmaja) koju je prikovao krst Svetog Đorđa, ali da li je stvarno tako jednostavan simbol?

Hajde da razjasnimo stvar sa manje akademskog ugla, čime smo oslobođeni profanih tumačenja. (O pogrešnom predstavljanju zmaja kao emanacije palog takođe kasnije možemo povesti diskusiju).

Zmaj zapravo predstavlja 4 elementa:

01. krila = vazduh; noge = zemlja; krljušt = voda + bljuvanje vatre
02. Svaki element u drevnim verovanjima poseduje sopstvenu „vrstu“ zmaja.

Krst na njegovim leđima predstavlja peti element, onaj koji ih sve povezuje, kontroliše i daje im svrhu. Krst putem repa davi zmaja i sputava njegovu prirodu, daje mu mudrost, što se opet potvrđuje sličnošću celokupnog simbola sa Ouroborusom!

Varijacija grba reda, opet sa zmajem koji se sputava repom.

Oficijelni „plameni“ krst reda. Kaže se da svaki plameni jezičak predstavlja određenu vitešku vrlinu (kao što je slučaj sa 8 špiceva na Malteškom Krstu)

Voštani pečat reda

Dva grba očigledno novijeg datuma (autor nepoznat) koja možda pripadaju idejnim potomcima reda (ne postoji zvaničan stav). Prelepa kompleksna simbolika se nadograđuje na izvornu, ističući još više Rozenkrojcerske elemente, čak aludirajući na fuziju reda sa nekim drugim.

II

Nastanak Reda

1408. godine u Mađarskoj kralj Sigismund (kasniji Sveti Rimski Car) okuplja tadašnje evropsko plemstvo zarad osnivanja reda koji će braniti Evropu od „nevernika“, tvrdi zvanična istorija. Zvanično, red je bio katolički i „nevernici“ nisu smatrani samo muslimani, već i pravoslavni hrišćani. Neizbežno se odmah nameću sledeća pitanja:

- Kako je moguće da postoje podaci o vitezovima tog reda koji datiraju mnogo pre 15tog veka?
- Kako jedan katolički red može za velikog majstora imati čoveka koji je u jako lošim odnosima sa papom?
- Kako jedan red, koji sve nekatolike smatra nevernici, u svom članstvu ima mnoštvo pravoslavaca i čak nekoliko pagana?

Kada je dakle, i zašto, nastao Red Zmaja, kada je prestao da funkcioniše ili još uvek postoji negde su za sada pitanja na koja niko ne može dati ozbiljan odgovor.

Jedna teorija jeste da je Red Zmaja naslednik Reda Svetog Đorđa (osnovan 1318.), kome su navodno, između ostalog, pripadali Miloš Obilić, Toplica Milan, Kosančić Ivan, Vuk Branković, kao i sam Knez Lazar. Ovo poslednje na prvi pogled deluje neprihvatljivo, ali kada se zna da je Redu Zmaja zasigurno pripadao Lazarev sin (Despot Stefan Lazarević), kao i da se članstvo u redu prenosi s generacije na generaciju (kao u slučaju loze Drakul, o čemu će kasnije biti reči), tvrdnja deluje prihvatljivije. Postaje očigledno da, pre nego što nastavimo sa istraživanjem porekla reda, moramo se još produbiti u njegove istorijsko zvanične i nezvanične članove.

III

Članovi Reda

Razni izvori otvoreno navode sledeće pripadnike Reda:

Miloš Obilić
Toplica Milan
Kosančić Ivan
Vuk Branković
Knez Lazar
Kralj Tvrtko (Bosna)
Despot Stefan Lazarević
Car Sigismund
Janoš Hunjadi
Alfonso V, kralj Napulja
Kralj Vladislav, (Poljska)
Vojvoda Ernst (Austrija)
Kristofer III, vojvoda Bavarske i kralj Danske
Vojvoda Tomas Maubrej (Norfolk)
Vlad II Drakul, (Vlaška)
Vlad III Drakul (Tsepes („nabijač na kolac“)), (Vlaška)
Oswald von Wolkenstein

IV

Srbija

a.) Zakon o Rudnicima

Dokument pod ovim neuglednim nazivom bio je u opticaju još pre Kosovske Bitke i krije jednu zanimljivu tajnu. Naime, u uvodnom delu zakona postoji citat Stefana Lazarevića: „i dođoh u svoj grad Novo Brdo, i skupi se sav sabor gradski i zatražiše od gospodstva mi da im učinim zakon o rudnicima što su imali za prve gospode i svetopočivšeg mi gospodina roditelja kneza Lazara. I gospodstvo mi se savetovaše sa vlastelom i *zapovedih da se nađu 24 dobra čoveka* iz drugih mesta koja rudu imaju da im učine zakon kako je i ranije bilo“.

Zanimljivo je napomenuti da su baš svi raniji primerci ovog zakona uništeni ili nestali upravo u periodu posle bitke između 1389. i 1402, te je morao biti ponovo napisan po sećanju.

Što se tiče imena koja su vezana za ovaj dokument, izrađen po naređenju članova reda, jedno od njih je izvesni Vukman Jogović koji je kasnije bio izaslanik na dvoru Kralja Alfonsa Aragonskog, čija je loza takođe već dugo bila u redu.

Što se dublje zalazi u detalje u vezi sa ovim dokumentima, teže je otarasiti se poređenja tih „Srpskih Rudara“ sa „Engleskim Zidarima“, t.j. navodnim pretečama današnjih Slobodnih Zidara. Neobična važnost i nedorečenosti u vezi sa Zakonom o Rudnicima podjednako su čudni kao ezoterijsko/filozofska učenja koja su se, ničim opravdano, navodno odjednom stvorila na radovima zidarskih esnafa. Objašnjenje da su plemići i intelektualci osetili toliku fascinaciju mazanjem maltera na komade kamena da su stajali u redu za počasni prijem u zidarske esnafe podjednako je smešno kao i umešanost vitezova i najvećih ličnosti iz tadašnje srpske diplomatije i prava za rudarstvo.

Pećat kralja Aragonije i konta Barselone, Don Martina I, 1399.

b.) Obilić

Ubrzo posle Kosovske Bitke, humanista iz Firence Kolučo Salutati govori o neakvih „12 zaverenika“ koji su se probili do šatora turskog sultana, od kojih mu je jedan tu i presudio. Tih 12 se često spominje kao odred dvanaestorice vitezova reda zmaja kojima je cilj bio da usmrte Murata, a taj jedan, sudeći po mnogim izvorima bio je Miloš Obilić (da ovde upotrebim najprihvaćenije od mnoštva varijacija njegovog imena). Ono što je zanimljivo kod ovo lika koga zvanična istorija još uvek ne priznaje u potpunosti, jeste njegov nadimak Zmajev Sin, kao i priča o njegovom začecu. Naime, tvrdi se u mnogim pesmama i starim spisima da mu je otac bio nekakav „zmaj“:

- „Baba ti je zmaje iz oblaka“
- „od zmaja je nasledio mladež, a na mladežu bič vučje dlake... pogled mu je bio zmajovit“
- „majka mu Jana zač ga sa zmajem“

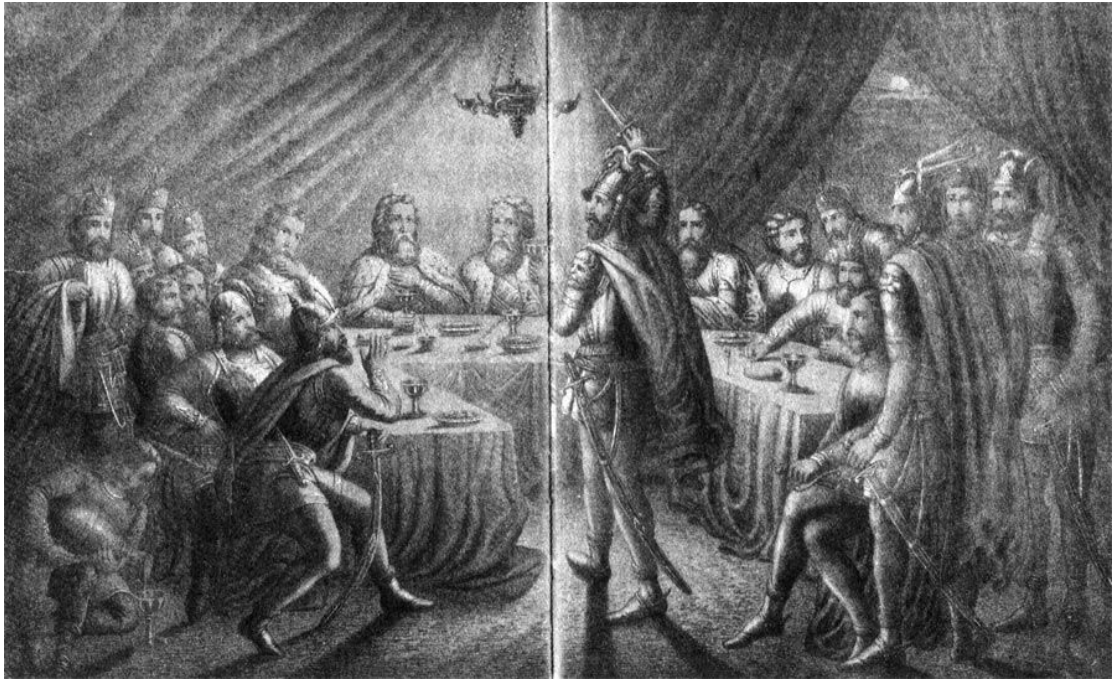
Nasuprot mišljenju nekih istoričara da se radi o mitu Miloševe nadljudskosti, odgovor je mnogo prostiji. Njegov otac je bio vitez reda, a kao „prezime“ je nosio tu titulu (zmaj). Kome ova uobičajena praksa reda deluje neverovatno, neka baci pogled na Drakule, koji su to prezime takođe prihvatili nakon stupanja u red. Drakul na rumunskom znači „zmaj“.

Pripadnost redu mu se pripisuje i zbog njegova dva legendarna „pobratima“, Toplice i Kosačića, koji su ponekad sa njime prikazani kao trio u istovetnim uniformama.

Detalji sa uniforme zmajskog viteza prisutni su na svim ilustracijama Obilića.

Kosančić i Toplica uvek uz svog „brata“ Miloša

Obilić juriša sa zmajem na šlemu

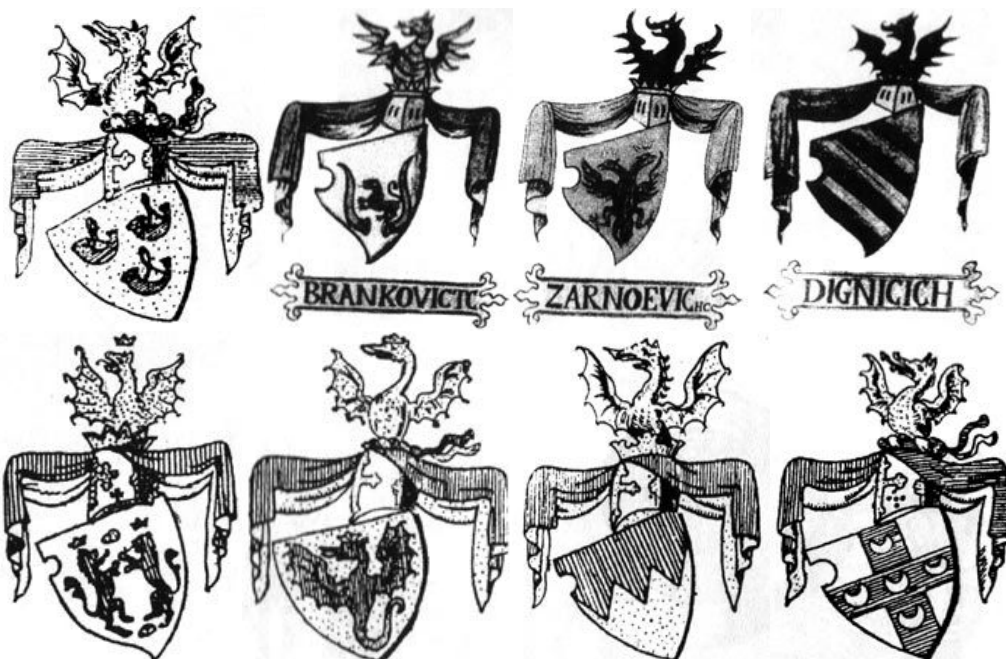
c.) Lazarević

Sin kneza Lazara bio je čuveni vitez svog vremena. Tvrdi se da je imao vitešku školu koju je pohađao čak i nemački pesnik Oswald von Wolkenstein. Bio je navodno visok daleko preko dva metra i predstavljao je impresivnu pojavu na bojnopolju. Bio je jako cenjen kako na domaćoj tako i na stranoj političkoj sceni. Smatra se ktitorom Beograda, koji je dobio od kralja Sigismunda u zapuštenom stanju da bi od njega napravio blistavu belu tvrđavu. Bio je počasni član tadašnje mađarske vlasti i vrlo aktivan u obe zemlje. Pre smrti 1927. za svog naslednika odabrao je Đurđa Brankovića, takođe pripadnika reda. Važio je za veoma učenog čoveka i oprobao se i u pisanju. Sa Sigismundom ga je, osim prijateljstva i viteškog bratstva povezivala i legendarna ljubav prema ženama po kojoj su obojica bili čuveni.

Na grbu Lazarevića je jasno vidljiv i grb reda

d.) Ostali Srpski Zmajevi

Grbovi Tarcanovića, Brankovića¹, Crnojevića, Dinjičića, Frankopanovića, Kačića, Klešića i Pikiolominovića

Lerh nam prikazuje Kneza Časlava Klonimirovića sa regalijama reda

Kraj Prvog Dela

¹ Valja dodati da se izdaja Vuk Brankovića na Kosovu možda nije nikad ni dogodila, već je kasnije dodata. Istorija tvrdi da Branković nije samo ostao do kraja, već je i posle boja, najduže od svih, nastavio da se bori protiv turske okupacije.

Red Zmaja

Deo drugi

Stefan Corvus

Drakula

Iako je ustaljeno verovanje da je Vlad III drugi po redu vitez koji je pripadao Redu Zmaja (nasledivši svog oca Vlada II), treba prvo istražiti dublje. Kao prvo, „Dracula“ je internacionalizovana verzija imena „Draculea“, što znači Mali Zmaj ili Sin Zmaja (zmaj = Dracul). Titulu je nasledio od svog oca, koji je još pod Sigismundovim vođstvom bio u Redu Zmaja. Ako je pak i Vlad II Draculea bio zmajev sin, onda moramo ići još dalje unazad do prethodne generacije.

Mircea I od Vlaške, otac Vlada II i deda Vlada III, vladao je između 1387. i 1418, što ga, veoma zgodno, smešta u period Kosovske Bitke. Ako uzmemo u obzir da, osim što ga etimologija kvalifikuje kao potencijalnog kandidata za članstvo, ne bi bio jedini koji je te 1389. pripadao redu (osvrnimo se na ranija poglavlja), postaje sve jasnija mogućnost da je on bio prvi zmaj u lozi, a ne njegov sin. Mircea je dao velike privilegije trgovcima iz Poljske i Litvanije (čiji vladari su takođe tradicionalno pripadali Redu Zmaja i bio veoma blizak sa Sigismundom (navodnim osnivačem reda) sa kojim je stalno govorio o borbi protiv otomanskog carstva. Nakon Kosovske Bitke, Bajazit se okomio na Vlašku i napao ih sa 40.000 vojnika. Mircea, znajući da ne može opstati na otvorenom bojnom polju, upotrebio je istu taktiku kao i William Wallace (o njemu kasnije) protiv Engleza, „gerilski rat“. Nakon što je izbacio Turke iz zemlje, Sigismund mu je pomogao i da skloni turskog piona s prestola. Kada su, nakon Bajazitovih neuspeha, 1402. u Turskoj izbili nemiri, on je pomoću Sigismunda vratio vlast nad zemljom u potpunosti i umešao se u konflikt oko turskog prestola, gde je pomogao Musi da se domogne vlasti. Zanimljivo je veoma to da je podigao manastir Cozia, koji je izgrađen po ugledu na kruševački manastir Ravanica!

Vlad II ukršta svoje puteve i sa Janošem Hunjadijem (Sibinjanin Janko), koji je isto pripadao Redu Zmaja, i koji ga poziva da krene u pohod protiv Turaka, pozivajući se „na zakletvu koju je dao Redu“. Vlad II odbija da ide, oslobođen zakletve od strane pape, i tu nastaje mržnja između njega i Hunjadija (pogotovo što je hrišćanska vojska kod Varne poražena). Hunjadi, u znak osвете, ubija Vlada II i njegovog sina Mirceu II i pomaže da se u Vlaškoj promeni vlast. I mimo toga Vlad III ne ulazi u konflikt sa Hunjadijem, već sa njime nastavlja da se bori protiv Turaka. Vlad III je rođen 1431, iste godine kada je njegov otac primljen u Red Zmaja u Nirnbergu.

Vlad III i njegov brat Radu postaju zarobljenici turskog sultana (otac ih je dao kao „zalog“ da bi se osigurala njegova vazalska vernost), gde Vlad trpi veliko maltretiranje, a Radu postaje miljenik sultanovog sina (neki tvrde ljubavnik) i prelazi u Islam. Radu će kasnije postati Vladov najveći politički neprijatelj. Vlad razvija ogromnu mržnju prema Turcima i bratu, kao i prema svom ocu, koji je izneverio Red i odbio da se bori protiv Turaka.

1456. Vlad isteruje Turke iz Vlaške i postavlja se na presto. Tada se Vlad III ujedno i prisetio jedne prakse koju je naučio od Turaka i na kolac nabio većinu svojih političkih neprijatelja, kao i njihove simpatizere. Zatim obnavlja alijansu sa Madjarima (tada pod kraljem Matijom(Matthias Corvinus)) i prelazi Dunav da bi pregazio Turke između Srbije i Crnog Mora, ostavivši za sobom 20.000 mrtvih! Turci zatim napadaju Vlašku, isteruju Vlada i na presto stavljaju Radua. Radu pravi dogovor sa Corvinusom, koji kratko zarobljava Vlada, ali ga ubrzo pušta na slobodu. Vlad tada ženi njegovu rođaku. Dok jedni tvrde da je zbog nje prešao u katoličanstvo, drugi tvrde da je ona prešla zbog njega u pravoslavlje. 1475. Vlad ponovo osvaja Vlašku, ali

gubi svu podršku unutar zemlje. Na kraju kreće sa nešto manje od 4000 ljudi na tursku armiju, gde i gine.

VI

Konflikt

Postoje mnoge indicije da se Red Zmaja nikako nije podnosio sa Teutoncima, mada niko ne navodi konkretne razloge. Cela stvar je kulminirala tako što je Red do nogu potukao Teutonce kod Tanenberga u julu 1410. godine. Zanimljivo je i da istorija ne imenuje konkretno Red Zmaja, već se kaže da Sigismund odbija da ukaže pomoć koju mu traže Teutonski vitezovi u predstojećem napadu koji protiv njih spremaju poljski kralj Vladislav IV (član reda) i litvanski vojvoda Vitold (takođe član reda za koga se tvrdi da je bio paganin). Začudujuće je i to da su samo dve zemlje čiji vladari pripadaju Redu navodno za manje od dve godine sakupile vojsku koja je s lakoćom (a na to ukazuje činjenica da su se Teutonci dali u beg nakon kratkog vremena) 11.000 Teutonskih vitezova i 17.000 njihovih saveznika.

Vlad III Drakula nastavlja tu „tradiciju“ tako što Teutonske trgovce širom svog kraljevstva nabija na kolac. Crkva politički uzvraća udarac tako što uveliko satanizuje tada najpoznatijeg člana reda, potpuno preterujući njegovu okrutnost, količine ljudi koje je ubio, itd. Ti pamfleti koje je crkva tada izdavala bili su jedan od povoda za nastanak kasnijeg romana Brama Stokera.

VII

Škotska

Prateći dalje heraldiku i uniforme Reda Zmaja, neočekivano stupamo na tlo Škotske. William Wallace (1270 – 1305), čuveni borac za škotsku nezavisnost bio je sin „nepoznatog viteza“ (dakle ne seljaka kao što prikazuje „Braveheart“), za koga se tvrdi da je bio ili Sir David Saville, vitez i vazal Stjuartovih, Sir Malcolm Wallace ili Sir Alan Wallace. Kralj Edvard I je iskoristio političku nestabilnost škotske nakon smrti kralja Aleksandra III i okupirao ih nakon neuspelog diplomatskog preuzimanja kontrole.

Istorija navodi razloge zašto Wallace pokreće bitku protiv Engleza uglavnom vezano za osvetu. Da neko iz osвете što ga Englezi maltretiraju pokreće narodni ustanak malo je preambiciozno, kao i to da neki čovek to tek tako može uraditi. Bilo kako bilo, rat počinje i nakon bitke kod mosta u Sterlingu, gde Wallace pobećuje engleze, Robert Bruce ga čini vitezom. Na to da je možda u pitanju vitez Reda Zmaja, ukazuju sledeće dve slike:

WILLIAM WALLACE.

Wallace (levo) i Robert Bruce (desno), prikazani obojica sa šlemom Reda Zmaja. Postoji još jedan vitraž na kome je Bruce oslikan sa tim šlemom, ali nažalost ne posedujem tu sliku.

Legenda pak tvrdi da je Wallace, nakon što mu je otac ubijen u otporu protiv Engleza, odveden u Veneciju (spekulativni centar Reda Zmaja u to doba) od strane strica (monah koji je pripadao redu), gde je naučio njihov način ratovanja i zatim poslat nazad u Škotsku da sa Brusom otpočne borbu za nezavisnost. To bi objasnilo i njegovo poznavanje vojnih doktrina koje je uspešno upotrebljavao protiv Engleza.

Bitka kod Folkirka se pretvorila u veliki poraz za škote. Ipak, iz nje se može izdvojiti dvoboj koji su vodili Wallace i Brian de Jay, majstor engleskih Templara, u kome Wallace ubija svog protivnika. Nakon poraza, Wallace odlazi u francusku kod kralja Filipa IV (koji je uništio Templare) i traži njegovu pomoć. (Ove dve stvari, u slučaju da je Wallace stvarno bio u Redu Zmaja, može biti i izvor negativnih stavova koje su engleski Templari tada razvili prema "Zmajevima")

Nakon njegovog povratka u Britaniju Wallace ubrzo biva uhvaćen i pod velikim mukama usmrćen.

Robert Bruce, nakon mnogostrukih prihvatanja i kršenja sporazuma sa kraljem Edvardom I, nastavlja borbu za nezavisnost.

Bruce pred crkvenim oltarom napada svog političkog protivnika Johna Comyna i razbija mu glavu. Nakon što je čuo da je Comyn preživeo taj napad, Bruce šalje svoja dva pomoćnika da dokrajče ranjenog čoveka. Zbog tog čina katolička crkva 1306. ekskomunicira Brucea. Ovo je možda bila prekretnica u njegovom životu, jer, kako neki izvori navode, Templari koji su takođe ekskomunicirani 1307. beže u razne pravce, a mnogi među njima tokom sledećih nekoliko godina i u Škotsku, gde papska bula protiv njih nije imala efekta. Tu im Bruce, koji je 1306. postao škotski kralj, pruža azil i 1314. (kada je na lomači spaljen Jaques de Molay), nakon niza neuspeha i potpunog oslabljenja on postiže veliku pobjedu nad Englezima kod Banokburna. Toj pobjedi, kaže se, doprineli su upravo ti pridošli Templari. (Koji, kako se dalje tvrdi, tu osnivaju i prve škotske Masonske Lože, istinitost čega ipak nije predmet ovog teksta.)

Zaključak:

Izvori o istoriji Reda Zmaja su očigledno veoma fragmentirani i nepouzdana. Sve ovde navedeno se možda tako zbilo, a možda uopšte i nije. Pokušavajući da pažljivo balansiram između legende i istorije, izbegavajući zamku tumačenja koja bi nas odvela u mitologiju (mada i takav tekst ne bi bio loš, čisto kao inspiracija), napravio sam neke teorije koje su mi delovale "prihvatljivo". Dok neko sa više vremena, znanja i sredstava ne krene u potragu, ovo je najviše što se za sada može reći.

Šta se desilo sa redom, da li je stvarno ubrzo raspušten nakon smrti Sigismunda, da li je nastavio da deluje, i do kada, pa čak i da li postoji i danas, sve su pitanja na koje ne postoje sigurni odgovori. Nadam se ipak da je sve ovom bilo od pomoći zainteresovanim istraživačima.

Kraj